

Oponentský posudok k žiadosti **doc. PhDr. Františka Gahéra, CSc.** o vymenovanie za profesora

Doc. PhDr. František Gahér, CSc. pôsobí od roku 1986 na Katedre logiky a metodológie vied FiF UK, ktorú aj dlhodobo vedie a profiluje jej vedeckovýskumné a pedagogické pôsobenie. Katedra logiky a metodológie vied sa pod jeho vedením etablovala ako svojho druhu jedinečné pracovisko v celoslovenskom kontexte. V súčasnosti katedra zabezpečuje výučbu predmetov vo všetkých stupňoch štúdia pre rozličné študijné programy. Vedeckovýskumné pôsobenie katedry sa zameriava predovšetkým na problematiku logiky, sémantiky a metodológie vied, pričom katedra je úspešná pri získavaní grantovej podpory výskumu. Vo svojej vedeckovýskumnej činnosti je katedra úspešná, čo možno dokumentovať intenzívnou publikačnou činnosťou všetkých členov katedry aj aktívnym získavaním grantovej podpory, resp. zapájaním sa do riešenia grantových projektov. Doc. F. Gahér efektívne organizuje činnosť katedry a svoje schopnosti tohto druhu dokazoval, resp. dokazuje aktívnym pôsobením v akademických orgánoch fakulty či univerzity.

Vo svojom pedagogickom pôsobení sa doc. F. Gahér primárne zameriava na výučbu predmetu Logika (v rôznych mutáciách pre viaceré študijné programy). Okrem toho ponúka široký výber povinne voliteľných a výberových predmetov, ktoré sú zamerané na problematiku sémantiky prirodzeného jazyka, argumenty a teóriu argumentácie a filozofickú logiku. Osobitnú zmienku si zaslúži skutočnosť, že logiku a logickú sémantiku vyučuje aj na Právnickej fakulte UK a na Fakulte sociálnych a ekonomických vied UK. Nezanedbateľné je jeho pôsobenie vo funkcii školiteľa dizertačných (ale aj diplomových a ďalších) prác. Už len zbežný pohľad na témy obhájených dizertačných prác, ktorých bol školiteľom, vidno, že je schopný úspešne viesť kvalifikačné práce na rozmanité témy, čím prejavuje svoju odbornosť a všestrannosť svojho zamerania v logike a analytickej orientovanej filozofii.

Mimoriadne dôležitý aspekt pedagogického pôsobenia doc. F. Gahéra predstavuje skutočnosť, že úspešne prepája vedeckú činnosť s vyučovacím procesom. Dokumentuje to jednak existencia populárnej učebnice logiky s názvom *Logika pre každého*, ktoré nedávno vyšla už vo svojom štvrtom vydaní, jednak niektoré printové či elektronické publikácie (najmä elektronický dokument *Logická sémantika a všeobecná teória prekladu*, ale aj pedagogicky zamerané štúdie publikované v *Miscellanea logica* či zborníku *Organon*). V prípade *Logiky pre každého* treba osobitne poukázať na to, že každé ďalšie vydanie je čiastočne upravené a doplnené v porovnaní s predchádzajúcim vydaním, čím autor reaguje na aktuálne trendy vo vývoji predovšetkým v oblasti logickej sémantiky. V prepájaní pedagogického procesu s vlastnou vedeckou prácou doc. F. Gahér je systematické, sústavné a aktuálne aj v súčasnosti, keďže napríklad ostatné vydanie spomínanej publikácie obsahuje aj niektoré z najnovších výsledkov, ktoré doc. F. Gahér publikoval v karentovaných časopisoch.

Vedeckovýskumná činnosť doc. F. Gahéra je bohatá a rozmanitá. Na základe sumárneho výstupu z Ústrednej knižnice FiF UK vidno, že takmer vo všetkých sledovaných ukazovateľoch výrazne prekonáva kvantitatívne požiadavky na vymenovanie za profesora. Jeho monografia *Stoická sémantika a logika z pohľadu intenzionálnej logiky*, ktorá vyšla v dvoch vydaniach (druhé vydanie bolo prepracované), je pozoruhodná tým, že v nej autor prepája exegetický výskum textov stoických filozofov s modernými prostriedkami súčasnej intenzionálnej a hyperintenzionálnej logiky

a sémantiky. Analyzuje v nej množstvo tém a niektoré z najdôležitejších výsledkov vedeckej práce doc. F. Gahéra sú obsiahnuté práve v tejto monografii. Osobitne treba vyzdvihnúť skutočne originálny výsledok, ktorým je dôkaz toho, že stoici disponovali aj fragmentom predikátovej logiky, ale aj rekonštrukcia teórie dedukcie u stoikov či rekonštrukcia aritmetických a geometrických dôkazov u stoikov atď. Doc. F. Gahér je autorom viac ako 70 vedeckých a odborných štúdií alebo článkov, z ktorých mnohé boli publikované v domácich alebo zahraničných karentovaných periodikách, resp. recenzovaných zborníkoch. Opäť pohľad do zoznamu literatúry dokazuje skutočnosť, že ide o autora so širokým spektrom vedeckých záujmov. Vo vedeckej činnosti doc. F. Gahéra dominujú dve ústredné témy (doplnené o niekoľko ďalších problémových okruhov), a to záujem o dejiny logiky a logického myslenia (nielen vo svetovej logike od antických čias až po súčasnosť, ale aj v kontexte slovenskej logiky) a záujem o logickú sémantiku prirodzeného jazyka, kde uverejnil originálne a často aj vedeckou komunitou pozitívne hodnotené publikácie. Kvalitatívnu hodnotu publikovaných monografií či štúdií dokladá predovšetkým nemalý počet citácií.

Viacere svoje výsledky doc. F. Gahér prezentoval na rôznych domácich aj zahraničných fórach, a to v podobe príspevkov na vedeckých konferenciách či pozvaných prednáškach na univerzitách. Získavanie grantovej podpory je dôležitou súčasťou vedeckej práce a úspešnosť grantových projektov je dokladom ich kvality. Treba poznamenať, že doc. F. Gahér je v získavaní grantov úspešný a vo viacerých projektoch figuroval, resp. figuruje ako hlavný riešiteľ.

Predložené materiály doc. PhDr. Františka Gahéra, CSc. dokumentujú skutočnosť, že ide o vedecky aktívnu a pedagogicky úspešnú osobnosť slovenskej logiky a analyticky budovanej filozofie. Jeho vedecká práca je tematicky rôznorodá a vďaka svojmu pedagogickému pôsobeniu vchoval značný počet ďalších úspešných pedagogických či akademických pracovníkov v oblasti filozofie a logiky. Na základe doterajších výsledkov **odporúčam** vymenovať doc. PhDr. Františka Gahéra, CSc. za profesora v študijnom odbore 2.1.1. filozofia.

V Bratislave 19. 2. 2014

prof. Mgr. Marián Zouhar, PhD.